

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

Ds. D. Chr. Overduin 6 november 1988

Catechismus zondag 21 vraag 54 (vervolg-2)

Schriftlezing : Efeze 1 : 1 - 14

Zingen : Psalm 93 : 1,2
 93 : 3,4
 124

Lofz. van Simeon : 1,2

De 21e Zondag.

VRAAG 54: Wat gelooft gij van de *heilige algemene Christelijke Kerk*?

ANTWOORD: Dat de Zone Gods uit het ganse menselijk geslacht zich een gemeente, tot het eeuwige leven uitverkoren, door zijn Geest en Woord, in enigheid des waren geloofs, van den beginne der wereld tot aan het einde, vergadert, beschermt en onderhoudt; en dat ik daarvan een levend lidmaat ben, en eeuwig zal blijven.

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

THEMA: IK GELOOF EEN HEILIGE ALGEMENE CHRISTELIJKE KERK

GELOOFD ZIJ DE VADER, DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST!

Ik wilde nog een enkel woord spreken over deze vraag en antwoord. We hebben er een paar keer bij stil gestaan, en steeds kwamen we nog niet aan het einde van dit artikel van het Apostolicum. Ik wilde dat vanavond graag afronden.

De laatste keer hebben we iets gehoord van het wonder van de kerk. Hoe komt die kerk er? En, wat is nu nodig te geloven, waar wij niet zien? Tenminste, niet op onze tijd, niet op ons commando. En we hebben gehoord van die verandering, van het begin van die christelijke kerk. Dat lag nogal duidelijk. Hoewel, daar lees je ook al spoedig over in de brieven van de apostelen, dat er zijn die afweken van het geloof, of die schipbreuk leden in het geloof, of ingekropen valse broeders die de gemeente verontrustten. Maar toch, dat werd dan ook, laat ik het zo zeggen, aanwijsbaar vastgesteld.

Maar nadat de gemeente, de jonge gemeente, groeide en er ook gezinnen kwamen, werd dat alles anders. En deed de vraag zich voor: Hoort nu die vader, of hoort die moeder, of beiden, die nu aan die christelijke gemeente verbonden zijn, die door het waarachtig geloof in Christus zijn ingeplant, nu mét hun kinderen bij die christelijke

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

kerk? Of niet? En we hebben het gehoord, de beproeving die daar min of meer in zit. Maar toch ook, dat wij niet mogen prijsgeven. Anders kunnen we beter, eerlijker Baptist worden, en maar wachten tot de kinderen zelf groot genoeg zijn om zich uit te spreken, voor of tegen. Maar dat lijkt mij de Calvinist meer eigen om te zeggen: Je hebt niets te kiezen. God heeft gekozen. God heeft je apart gezet. God heeft, eer het allemaal nog tot je door kon dringen, al gezegd: Kind, Ik zet jou apart.

En ik geloof dat wij zeker ook in deze tijd, waarin misschien ook mede door de algemene omstandigheden, de lauwheid in de kerken, de sterke achteruitgang van het kerkbezoek, nu zie je dat allemaal weer opleven, dat persoonlijk individuele. Dat mensen zoals men dat noemt 'voor de Heere Jezus kiezen'. En dat ze dan echt blij geven met een groot enthousiasme, dat ze erbij willen horen. En dat is dan het echte. Voor duizenden mensen is dat het echte. Daarbij vergeleken is die kerk, nou ja, wat is nu die kerk? Zo'n dooie boel, en daar zitten die kinderen maar. Ze hebben er niet eens zelf voor beslist, ze hebben er niet zelf voor gekozen. Ze zijn ook niet enthousiast. En ze worden altijd maar overladen met dit en met dat. En het is allemaal zo simpel.

En toch? Toch geloof ik dat wij juist daar tegenover, door het allerheiligst geloof, moeten blijven staan waar de Heere ons heeft gebracht. Waar de Heere ons heeft onderwezen. En wij kunnen niet het werk van God door alle eeuwen heen, zomaar even opzij schuiven. En afrekenen met de doop, met de ambten, en met noem maar op. Wat je ook zo vaak op dit moment buiten de kerk aantreft.

Ik zou niet willen beweren - daar gaat het niet om - dat daar geen mensen zijn die de Heere vrezen. Dat zou ik niet graag veronderstellen. Maar ik vind het toch eigenlijk zo brutaal als voormannen in die beweging rustig zeggen: "Binnen tien jaar heeft de kerk, de geïnstitueerde kerk met haar ambten, met haar sacramenten, met haar jongeren, die heeft dan, met haar vormen ook, afgedaan. En dan bevindt een overgrote meerderheid zich in allerlei evangelische bewegingen, charismatische bewegingen, enzovoorts, want de kerk heeft geen toekomst". Dát is dan de kerk. Ja, en dat geloof ik niet dat wij dat mogen overnemen. En dat wij uit het Woord van God ook weten - ik weet wel, het gaat er niet om, je kunt het natuurlijk net zo ver uit gaan breiden als dat je zelf wilt, zo'n zondagafdeling. Als je gaat spreken over de ambten, al de Nieuw Testamentische gegevens over ouderlingen, over leraren, diakenen, noem maar op. Maar je voelt wel aan, dat is in zo'n bestek niet de bedoeling om dat allemaal aan de orde te stellen.

Maar ik vind het toch wel verregaand als men op zo'n makkelijke wijze alles aan de kant schuift, en nu ja, gezellig onder elkaar. En: Het is allemaal zo simpel. Het Evangelie kan op een nagel van je vinger. Vul je naam in, kies voor de Heere Jezus, leef er naar, en dan ben je de kerk. En dan ben je ontdaan van dat keurslijf van die kerk, en van al die tradities en die vormen, en noem maar op. En dan is het heel anders.

Ik weet dat het in deze tijd heel moeilijk is, ook voor wat betreft de jeugd. Om ze te onderwijzen en iets bij te brengen van de leer van de profeten en de apostelen. Het lijkt wel of deze tijd zich ook kenmerkt, vooral ook bij de jongere generatie, een zekere antipathie, een zekere afweer tegen wat wij dan noemen: 'De leer'. Er zijn duizenden jongelui die kijken toch heel anders aan tegen 'afscheiding', tegen al die soorten van kerken en bewegingen die er zijn. Ook tegen de R.K. kerk. Ze vinden het eigenlijk maar stom dat we allemaal niet hetzelfde zijn. En moeten we daar nu nog over twisten?

En dat zie je dan ook vorm krijgen in een - de Paus zet er een beetje een rem op in

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

deze tijd, op die afvallige Nederlandse kerkprovincie. En dan zie je ook wel dat de puntjes wat meer op de i worden gezet. Maar anders was het al heel gebruikelijk dat de dominee en de pastoor broederlijk naast elkaar en met elkaar de eucharistie vieren, huwelijken inzegenen, en noem maar op. En dat vindt een groot deel van de jeugd eigenlijk wel normaal. Want in principe bedoelen we toch allemaal hetzelfde. En in deze tijd van ontkerstening, ontchristelijking moeten we niet meer op al die dingen letten. En is het beter als we de handen ineenslaan en samen onder een zo breed mogelijk dak samenwerken.

Kijk, dat is een stukje van de geest van deze tijd. Dat bewijzen bepaalde onderzoeken, enquêtes onder de jeugd, dat ze er zo over denken. En nu weet ik, het is een zaak van betekenis. Wij hebben gehoord: "Ik geloof ÉÉN, heilige, algemene, christelijke kerk". En dat woordje 'één', dat kun je natuurlijk zo benaderen dat je zegt: Ja, wat is daar nu van terecht gekomen. Wat moet bijvoorbeeld iemand die er van buiten af tegen aankijkt van denken als hij die lijst ziet van allerlei kerken en kerkjes, ook hier in Hilversum? Dat is natuurlijk geen zaak van vreugde. Maar ik zou toch graag merken dat jullie een gematigd standpunt daaromtrent innemen. Dat je niet dweept met zoveel kerken, of met 'jé kerk', je eigen kerk, maar ook niet dweept voor een soort eenheidsworst. Ik hoop zo dat het nu voor jullie en voor mij, niet écht zo'n probleem is.

Ik hoop er zo op dat wij dat écht door het gelóóf geloven, die ene kerk. Dat die er is. En dat broeders in eenzelfde geloof over heel de wereld te vinden zijn, door Gods grote genade. En als je dat nu voor ogen houdt, dan kun je natuurlijk ook gaan vragen: Wat betekent dan de naam van een kerk? Betekent dat dan echt zoveel? Is het niet zo dat kerken die dan in grote formatie één naam hebben, dat je daar juist de grootste tegenstellingen vindt? Zo'n ontzettend groot gebrek aan eenheid, in de waarheid, in het geloof, in de liefde, in de hoop?

Voel je dan ook niet aan dat die ene naam dan ook vaak een doekje voor het bloeden is. Dat die naam geen enkele garantie geeft tot echte eenheid. Maar dat de vreze des Heeren, het geloof in de Naam, het zalig worden uit genade, het leven van de vergeving, dat geeft eenheid. En ik geloof dat dat er is, ik kan dat niet prijs geven. Dat dat er toch is. Dat dat er van Godswegen is, al is het een zaak van het geloof. Ik geloof ook dat dat er is, en dat dat soms ervaren wordt. In ons land, en als je in het buitenland bent. Dat dat zo kan zijn, dat je die eenheid ervaart. En dat je helemaal geen behoefte voelt van: Hoe heten jullie nou, en hoe zit dat nou, en dit en dat. Dat er toch één kerk is die door de Vader is uitverkoren, en door de Zoon verlost, en door de Heilige Geest wordt ingelijfd in de Heere Jezus Christus.

Je moet ook niet vergeten de praktische problematiek.

Ten eerste kun je allemaal in één plaats niet allemaal in dezelfde kerk. Ten tweede, je moet er rekening mee houden dat de kerk hier op aarde altijd door 'gereformeerd' moet worden. Altijd weer. Dan moet je met een klein beetje nuchterheid vast stellen: Zoveel hoofden, zoveel zinnen. Want als je dan tenslotte één groot gebouw met tien verschillende richtingen - net als in de politiek - hebt, dan voel je aan, dat is ook de oplossing niet.

Ik heb wel eens gedacht, er zit zelfs iets positiefs in de verschillende denominaties van het kerkelijke patroon in Nederland. Wat is het voordeel daarvan? Het voordeel daarvan is dat je merkt dat God doorgaat om telkens de waarheid in het midden te brengen. Al

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

moet er een kerk voor scheuren, naar het zichtbare.

Bij die is er dit aspect, en bij een ander is het weer een ander aspect. Ik zeg niet dat die aspecten altijd goed zijn. Maar soms kan het zijn dat er een keuze gemaakt MOET worden op grond van de waarheid.

De Roomse kerk - nu ook niet meer - is eeuwenlang één geweest. Maar waarom? Vanwege de Paus. Niet vanwege God, niet vanwege Christus, niet vanwege de waarheid, maar vanwege de Paus. Maar dat is niet echt. Daar werd elke stem van protest geschorst, gesmoord, in de ban gedaan.

Kijk, op die manier iets nastreven, dat is toch niet wat Jezus Christus zegt: "Vader, Ik wil dat zij één zijn, zoals Wij Één zijn. Ik in U en Gij in Mij". Dat is toch heel anders. Op die manier is het niet zo moeilijk om een zekere eenheid te forceren of te bewaren.

Kijk, en daarom zou ik willen zeggen, ach, ik heb daar ook wel verdriet over gehad, maar niet dat je een verschillende naam had. Maar wat mij wel eens verdriet heeft bezorgd is dit: Dat als je merkt dat er zoiets van een haat is. Iets van zo'n verachting. Iets, dat je denkt: Waarom is dat nu? Waarom nu zo? En dat is wél erg. En dat hoeven we niet te vergoelijken. Want dat is níet de vrucht van de Geest. De vrucht van de Geest is juist liefde en vrede.

En daarom hoop ik dat jullie in het verkeer, in de plaats waar wij wonen, met een zekere openheid en onbevangenheid de ander - en met de ander bedoel ik dan dit: De christenen, de kerkmensen - mogen ontmoeten. Zonder direct bepaalde vooroordelen te ontwikkelen.

En goed, stel voor dat in de omgang met elkaar blijkt dat er wel degelijk een kloof is, dan mag je dat op grond van het Woord Gods - als het ter sprake komt - zeggen. Mag je dat in het midden brengen. Hoef je daarin niet mee te gaan. Maar niet bij voorbaat als het ware dat standpunt wat vol is van minachting en van laatzindigheid en van hoogmoed. Dat wil de Heere God niet. De Heere God wil dat we daarop zien, dat Hij het zo heeft gemaakt: Als wij vanavond in Groningen bij een kind van de Heere binnen zouden stappen, dat we dan zouden proeven en smaken dat de Heere goed is. En als iemand morgen in een ver land zit, en hij komt op de een of andere manier in aanraking met een mens of mensen die de God en Vader van de Heere Jezus Christus aanroepen in Geest en in waarheid, dat hij meeknielt en meeleeft en meegeloofd en hoopt. Want dat is de kerk die door het geloof in de Heere Jezus Christus lééft!

En als we dat nu voor ogen mogen houden, dan zien we toch iets van de eenheid. Niet met de leugen, maar met diegenen die de Heere Jezus Christus mogen liefhebben in onverderfelijkheid. En die leven uit de ene Naam en door de ene Naam die onder de hemel gegeven is, door Welke zij en wij moeten zalig worden.

En daarom denk ik dat we zo de eenheid van Gods kerk mogen zien of geloven. En soms ook ervaren in de praktijk van het leven. En dat we niet al te grote problemen moeten maken door: Waarom zijn we niet Hervormd, waarom zijn we niet Gereformeerde Gemeente, of waarom zijn we niet Christelijk Gereformeerd, of waarom niet dit en waarom niet dat. Ik geloof dat we daar niet zo veel problemen van moeten maken.

Dat het dan echt belangrijker is om te behoren en te horen van dat vergaderend werk

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

van de Heere Jezus, door Woord en Geest. En om te ontdekken, een levend lidmaat te mogen zijn van de gemeente van onze Heere Jezus Christus.

Wat is nu een van die punten waarin de eenheid eigenlijk aanwezig moet en mag zijn? Dat is: Wij geloven een CHRISTELIJKE kerk.

Heb je dan ook onchristelijke kerken? Die heb je, ja. De Roomse kerk is een onchristelijke kerk. Dat wil weer niet zeggen dat de Heere ook daar Zijn kinderen niet zou kunnen hebben of heeft. Zo ver zijn onze Reformatoren ook nooit gegaan. Maar het is toch een onchristelijke kerk.

Ik hoorde pas een prachtig lied. Ik kon de woorden niet zo goed verstaan, maar dat lied, de melodie en de harmonie van het zingen was heel mooi. Maar dan ga je langer luisteren, en toen bleek het een Maria-lied te zijn. Van die heilige moeder Gods, die reine, die vlekkeloze. Die medemiddelares, die koningin die onze tussenpersoon is bij God en bij de Heere Jezus. Dan merk je weer, dit is nu onchristelijk. Dat is ook iets van dat onchristelijke, dat wij naast en tussen de hemel en de kerk, Maria stellen als een medemiddelares van God.

Onchristelijk is ook als de prediking niet rust op dat werk en op die persoon van de Heere Jezus Christus, die alles is. Dat is een moeilijk punt. In zoverre moeilijk, daar ontmoet je dus ook vaak tegenspraak en tegenstand. En er is genade voor nodig om in die strijd te mogen staan en te mogen blijven. Om niet toe te geven aan al die dingen die op een stille manier de kerk weer binnen sluipen, of geslopen zijn. Of er nooit uit geweest zijn. Ik bedoel dan, dat buiten die enige Grond de mens zo in het middelpunt staat. Met wat hij beleeft, wat hij gelooft, wat hij hoopt, wat hij lieft. En dat dat dan de karakteristiek wordt van de prediking.

Ik wil daar niet al te veel van zeggen, maar één zaak noemen. En die moet je dan ook onthouden. In de christelijke kerk is het zo: Daar wordt een mens met al zijn vragen, met al zijn twijfels, met al zijn aanvechtingen, met al zijn overtredingen en afwijkingen, hij wordt niet naar zichzelf verwezen. Hij wordt niet, ook de gelovige niet, hij wordt niet naar zijn ervaringen terug gewezen, om daarop te rusten.

Maar HET kenmerk van de christelijke kerk is altijd: Het heenwijzen naar Christus, Zijn Persoon en Zijn werk en Zijn belofte. Dat we nergens anders rust in kunnen vinden, en vrede, dan in Zijn werk alleen.

En dat is HET spreken van de christelijke kerk. En dat is soms wel eens bedekt door allerlei bijmengselen en toevoegingen. Maar ik weet het persoonlijk uit de praktijk van mijn eigen leven. Je kunt in je leven allerlei dingen hebben ervaren, je kunt als je tijd van leven hebt wel een boek schrijven misschien met wat je zo ondervonden hebt. Je kunt in je leven tijden hebben van uiterste aanvechting, maar ook van grote blijdschap en zekerheid.

Er kunnen tijden zijn dat het lijkt alsof God de Heere je overgeeft aan jezelf, zodat je je zo eenzaam en verlaten voelt, zonder kracht. Dat je zeker voor jezelf het gevoel hebt, en de voorstelling, ik ben alleen maar op weg naar de hel. Dat ben ik. En ik heb ook ervaren, je komt er nergens mee uit. Je komt er niet uit. Je kunt je misschien tijdelijk vastklampen aan: Maar dat, of dat, of dat was toch eigenlijk wel van God. Daar kan ik me toch niet in bedrogen hebben. En dat was toch wel degelijk geen eigen werk, dat was toch niet mijn eigen wil. Maar ik zeg u - ik zeg niet dat dat voor iedereen zo behoeft

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

te zijn - je verliest langzaam terrein. Steeds meer terrein verlies je. En tenslotte is er eigenlijk niets, niets waar je jezelf aan kunt vasthouden. Waar je mee kunt getroost zijn. En ik heb ervaren dat juist dan, waar God het zegent, de prediking, het Woord van die gekruisigde Zaligmaker, van die vergevende liefde, van die heiligende Geest, die kan alleen jou het hoofd boven water houden dat je niet vergaat. Dat je niet wegvalt, dat je niet in wanhoop verzeilt. Dat je niet een klager wordt, of klaagster, al maar door. Maar Die kan maken, dat alleen, die Boodschap, dat een Drieënig God nu Zelf, van alle eeuwigheid tot eeuwigheid het heft in handen neemt. Dat Hij alles heeft gewrocht om Zijns Zelfs wil. Dat Hij ook in erbarming op mij heeft neergezien. Die Boodschap van het Heil, van die Belofte, van die toezegging, dat kan alleen de kracht vormen om verder te gaan. Dat kan alleen het rustpunt zijn waarbij we ook alle andere dingen onder de ogen kunnen zien. Leven, maar ook sterven. Voorspoed, en ook tegenspoed. Opbouw, maar ook: Wat Ik gebouwd heb breek Ik af, wat Ik geplant heb ruk Ik uit, ja zelfs dit ganse land.

Dan gevoel je: Ik heb niets, maar ik vermag alle dingen door Christus die mij kracht geeft. Dan alleen. Dan hoef je geen zorgen te koesteren voor de morgen. Dan mag je zeggen: Ach Heere, als ik geen raad meer weet, weest U mijn Raad. Als ik geen hoop meer heb, weest U mijn Hoop.

'En wanneer mijn oog eens breek,
't angstig doodszweet van mij leek,
dat Uw bloed mijn hoop dan wekke,
en mijn schuld voor God bedekke.'

Ik ben er van overtuigd, al leef ik nog, dat als wij aan het einde van de reis komen, dat er niet anders over blijft dan een arme zondaar die niets heeft, en nochtans alles mag bezitten, in Hem. Een arme zondaar die nog niet een geestelijk woordje kan zeggen, ook al staat hij aan de poort van de eeuwigheid. Dan nog minder misschien dan voorheen. Maar om dan in dat geloof te mogen heengaan, Christus is mijn Hoop, mijn Verwachting, mijn Verzoening, mijn Zaligmaker. Dat mag ik zeggen op grond van dat Woord.

Dat daar bij de hemelpoort, daar worden niet zoveel vragen gesteld, zoals wij gewend zijn om te vragen. Maar daar komt wel aan de orde, heeft die man, die vrouw, die jongen, dat meisje in Mijn lieve Zoon geloofd? Zo ja: Doe hem open de poorten der gerechtigheid, en laat hem binnen treden. Zo nee: Er is geen plaats. Want die in de Zoon gelooft die heeft het eeuwige leven. Maar wie de Zoon ongehoorzaam is, de toorn van God blijft op hem en hij zal het leven niet zien.

Soms, als ongeduldig mens, zou je wel eens haast er achter willen zien. Dan lijkt het wel eens alsof de Heere zo lang wacht. Dan kan het wel zijn dat je denkt: Wanneer komt nu het ogenblik dat de grote Koning van de kerk zal zeggen: "Ziet Vader hier Ik, en de kinderen die Gij Mij gegeven hebt". En dan kun je zo verlangen dat er dan niemand achter gebleven zou zijn met een boos en ongelovig hart. Maar dat we dan allen tezamen, dat kleine stukje van de kerk hier, Hilversum, wat beslaat het nu, met al die andere stukjes, dat we samen eeuwig Zijn lof mogen vermelden. Omdat Hij het gedaan heeft.

Dat is de christelijke kerk. Dat doet de Zoon van God. Die doet het door Zijn Geest en

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

Woord. Daarom is ook de kerkgang zo belangrijk. Dat komt later ook aan de orde bij het vierde gebod: Gedenkt de sabbatdag, dat gij die heiligt. Maar ik wil het nu vast zeggen. Waarom? Omdat wij vaak denken - en jongelui, je moet jezelf niet al te serieus nemen - waarom gaan wij nu elke zondag naar de kerk? Twee keer nogal liefst, en misschien in de week ook nog wel als je het niet al te druk hebt. Waarom?

Omdat God door Zijn Geest en Woord, dat heeft Hij verordend, dat heeft Hij ingesteld, beloofd, om zo die kerk niet alleen bijeen te vergaderen, maar ook te onderhouden, te vormen. Kijk, dat zou toch wat zijn als wij allemaal - dat kan misschien niet omdat wij op de aarde zijn, omdat wij uit de aarde aards zijn, maar het is wel een ideaalbeeld - als de zondag, de dag van het Woord en van de Geest voor allemaal iets van blijdschap in zich zou dragen. Iets van: Wat zou de Heere nu weer tot ons willen zeggen? Wat zou Hij nu doen? Troosten, ontdekken, levend maken, trekken uit de duisternis tot het licht, ons een antwoord geven op moeilijke dingen waarin we verkeren? Zou Hij iets voor óns hebben, misschien verkeren we in een moeilijke situatie. Man-vrouw of ouders-kinderen, of kinderen onderling. Of de ene familie ten aanzien van de andere familie.

Ik ben blij dat ik wel eens een enkele keer hoor dat dat ook zo mag zijn. Dat iemand zegt: "Wist je dat?" Nee, dat wist ik niet. "Oh". Dat de Heere dat ook bestuurt. Ik heb dat wel gemerkt in mijn leven. De ene tijd is het net alsof je steeds die kant uitgestuwd wordt, en dan op een gegeven ogenblik die kant. Niet een andere kant, maar de waarheid is zo breed en zo diep en zo veelzijdig. En dan denk ik: Wat is dat toch. Zou dat nu iets persoonlijks zijn, of zou de Heere dat nu ook doen dat wij als gemeente dat nu mogen horen. Dat laatste denk ik ook, dat geloof ik ook.

Maar daarom, wat is dat een vreugdevol iets als in de kerk, daar zijn we niet op weg naar de gevangenis, naar de slachtbank, maar naar de plaats waar de Heere inzonderheid de gelovigen bij elkaar verzamelt, en waar het Hem behaagt de ongelovigen, waar Hij door Zijn Woord en Geest wil werken. Dat heeft Hij beloofd. De Heere kán dat ook wel buiten de kerk. De Heere troost ook als je op je werk zit, of als je thuis of in de keuken, of weet ik waar bent. Dat kan ook. Maar de Heere heeft inzonderheid Zijn zegen gegeven aan Sion. Aan de poorten van Sion, Zijn gemeente.

Je mag er eigenlijk vanuit gaan dat je hier nooit voor niets zit, doelloos. Je kunt je wel doelloos voelen. Je kunt niet altijd zeggen: "Nu, vanmorgen of vanavond was het voor mij". Maar toch, God weet dat beter dan dat je het zelf weet. God is bezig. Daarom is het zo verdrietig, je wordt wel eens met allerlei dingen geconfronteerd in en buiten de kerk, misstappen, verkeerde wegen, dat is heel erg. Maar kun je begrijpen, ik heb het wel eens meer gezegd, een van de meest verdrietige dingen vind ik altijd als een mens zich onttrekt aan het Woord en aan de Geest. Dan kun je zeggen, dat kan niet. Ja, maar in de kerk is toch die speciale verbinding, Woord en Geest naar Gods belofte aanwezig. Dan sluit je als het ware jezelf uit. Je kunt niet zeggen: God sluit mij uit. Je kunt niet zeggen: Ik mag niet meer naar de kerk van God. Nee, eigenlijk moet je zeggen: De duivel vindt het niet goed dat ik naar de kerk ga. Maar God wil het: "Kom ga met ons en doe als wij".

Want Woord en Geest wil de Heere gebruiken. De Heere werkt door middel van. En daarom moet je niet mee doen met die trent van: Och, ik kan toch de helft niet begrijpen. Of: Ik hoor in één keer net zo veel dat ik er de hele week genoeg aan heb. Zo moet je niet denken. Nee.

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

Zouden die mensen die redevoeringen van Paulus allemaal gelijk begrepen hebben? Heb je die wel eens gelezen? Of zo'n preek, eigenlijk een soort leerreden zoals de Hebreënbrief. Die moet je eens lezen. Zouden ze dat allemaal begrepen hebben? Wij zijn er nu nóg over bezig, elke keer weer. En doen we de ontdekking: Heere, wat zijn we toch dom. Dat moet je dus nooit als uitgangspunt nemen, wat je ervan begrijpt of niet begrijpt. De Heere kan een paar woorden zo zegenen dat je verblijd of bedroefd, of jezelf verbonden voelt.

Denk erom, de kerk is in dat opzicht eigenlijk 'gemeenschap'. Dat komt nog aan de orde. Door Zijn Geest en Woord in eenheid met het waarachtig geloof. Zo is de Heere al bezig vanaf het begin van de wereld tot aan het einde, om te vergaderen, bijeen te brengen, te beschermen en te onderhouden. Hoe doet de Heere dat? Door Zijn Woord en Geest hebben we gehoord. Geest en Woord.

"Beschermen."

Dat doet de Heere ook door Zijn Geest en Woord. Want in dat Woord komt de boodschap tot ons: Doet dan aan als uitverkorenen en beminden Gods, de ganse wapenrusting. De helm, het borstwapen; opdat ge de vurige pijlen van de satan kunt weerstaan.

De Heere kan beschermen op allerlei manieren. Maar de Heere doet dat ook meestal door middel van. De Heere beschermt ook door middel van de gemeenschap. Je moet eens even indenken hoe buitengewoon het eigenlijk is als je zondags met elkaar in de kerk zit. Ik weet wel, je hebt genoeg verenigingen waar ook mensen komen. Damclub, schaakclub, noem maar op. Volleybal, korfbal, noem maar op, van alles en nog wat. Maar het is anders. Er is toch iets, al zijn we nog zo mens en menselijk, er is toch iets van die geheimzinnige aanwezigheid van God. Van de genade van de Heere Jezus Christus. Als het goed is, is er toch iets van: Met alle heiligen. Met Gods kerk hier, en overal.

Dan kun je zeggen: "Ja maar ik ga niet zo veel op bezoek, en dit en dat, dat valt nogal aardig tegen". Waardeer het dan helemaal sterk als je nog wel die tijden, die momenten hebt dat je bij elkaar bent. Samen zingend en samen luisterend. Samen verdrietig bent en soms samen verblijd.

Ik neem toch aan dat dat zo is. Die beschermende werking dat is toch een zaak van het geloof. Je kunt zo arm, zo ellendig de kerk binnen komen, en ook tegen je medemensen, je naaste in de kerk aankijken. En dat je als de kerk uitgaat zelfs anders naar elkaar kijkt, beschermend. Door het Woord, door de Geest, door de liefde die van God is. Dat er iets is: Ja joh, jij bent er ook bij gebracht, en jij ook. God heeft ons bij elkaar gebracht. Dat een ogenblik dat krampachtige verdwijnt. Dat een ogenblik al die problemen, al die stille of hoorbare beschuldigingen verstommen. En dat er iets bovenuit gaat, namelijk het wonder: God heeft dat stelletje bij elkaar gebracht. God is nog met ons bezig. Hij is nog Zich met ons bemoeiende.

Kijk, zo moet je dan ook dat zien, dat de Heere dat alles zo middellijk vaak doet. De Heere kan als ze een kogel op je af schieten, die kogel een andere baan geven. Dat kan. De Heere kan veel listen en lagen verijdelen. Daar weet de kerk in vervolging en druk van mee te praten. Maar de Heere doet het nu ook. En als je nu morgen weer een lading vergif over je heen krijgt, dat kan op je werk of op school, dat kan overal zijn, dan

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

wil de Heere vandaag vast als het ware je beschermen. Iets van een bescherming geven. Hij wil je door Zijn Woord en Geest versterken in het allerheiligst en dierbaar geloof.

Hij onderhoudt ook. Door Zijn Woord, Geest, sacramenten. Door de inwerking van de Heilige Geest in het hart. Het is niet uit te drukken in één of andere maat - het is heel persoonlijk wat ik nu zeg, dat kan ik niet overal zeggen uiteraard, dat begrijp je wel, want wij kennen elkaar; wij zijn nu eenmaal bij elkaar - wat God de Heere in al die jaren in Zijn onderhoudende goedheid ons heeft geschonken.

Hij heeft de bedroefden verblijd.

Hij heeft de rouwdragenden ondersteund.

Hij heeft de moedelozen kracht gegeven.

Hij heeft de stervenden ruimte gemaakt.

Hij heeft soms het kwaad ten goede gekeerd, en doen medewerken ten goede.

Hij heeft ons voor vele afgronden ook behoed, waar mensen in dreigden te verzinken.

Kun je het tellen? Kun je het in een maat uitdrukken? Wat moeders en vaders, ouden en jongeren hebben ervaren van Gods onderhouding. Dat ze van vreugde opgesprongen zijn vanwege Gods eenzijdige liefde. Van dat eeuwig trouw- en zoutverbond, van alles wat Hij voor Zijn rekening heeft genomen, zo onconditioneel. Kunnen wij het verhalen, hoe Hij als Koning hier en daar heeft ingegrepen in mensenlevens? En op een koninklijke wijze heeft laten merken: Nee, niet also, Ik ben de Heere. Hoe Hij als Priester, als een lieve Priester, een trouwe Priester dat priesterwerk heeft aangebonden op ons hart, van die allerbeminnelijkste Zaligmaker, Die de dood is ingegaan om zondaren te redden. Wie zal het optellen? Hoe Hij heeft getroost en bemoedigd, en meer en meer verduidelijkt: Moest de Christus niet al deze dingen lijden, en also in Zijn heerlijkheid ingaan?

Hoe vaak heeft Hij als die grote Profeet, die Herder, de lammeren in Zijn armen genomen en gedragen? En Hij heeft ze ingefluisterd, woorden van welbehagen. In de meest moedeloze omstandigheden heeft Hij ze een hart onder de riem gestoken met Zijn Goddelijk nochtans.

Zijn we niet samen arm en rijk geweest, bedroefd en blij? Heeft Hij niet altijd gezorgd voor ons? Heeft Hij het niet rijkelijk vervuld: Ik zal u geen wezen laten? Dat heeft Hij zeker gedaan. Hij onderhoudt gestaag het heuglijk lot, dat Hij zo mild voor ons had uitgelezen. Is het kerkhof niet meer dan eens een plaats geweest van vrolijk gezang? Hebben wij niet met elkaar gestaan in de hoop en het geloof van de wederopstanding van het vlees, en het eeuwige leven? Zodat, als de zon door de ramen naar binnen viel, we haast al iets zagen van de Dag die komende is. Dat de doden zullen worden opgewekt in onverderfelijkheid, en verenigd zullen worden met elkaar. Allen die behoren bij Zijn kerk. O, wat is de Heere goed geweest, en nog. Voor ons en onze kinderen.

"En dat ik daarvan een levend lidmaat ben, en eeuwig zal blijven."

Moet je dat ook geloven? Je kunt toch niet in jezelf geloven? Ja, maar dat zit er in, als je gelooft in de Heere van de kerk, in de Vader die heeft uitverkoren van eeuwigheid. Gezegend zij die God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de Hemel, in Christus. Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld.

CATECHSIMUS ZONDAG 21 VRAAG 54 (VERVOLG-2)

Als we geloven uit genade in die Zoon, dat Hij gekomen is om zondaren zalig te maken, om de eer en de deugden van Zijn Vader groot te maken en die hele prijs te betalen, die wij niet kunnen betalen, en nooit kunnen betalen. Als je gelooft: Ik b en een zondaar. Misschien stamel je wel met Paulus mee: Mij, de grootste der zondaren is barmhartigheid geschied.

Als je gelooft in de Heilige Geest. Dat Hij je eigenlijk, als je eerlijk bent, geen dag in de steek heeft gelaten, nadat Hij in onze harten inkwam. Die Geest van Christus. Dat op je meest nare en sombere dagen, donkere dagen, dat je, al was het niet Zijn troostrijke Stem, Zijn vermanende Stem, Zijn afwezigheid hebt moeten en mogen gevoelen. Zijn ongenoegen.

Daarom, omdat wij geloven in die Geest die bij ons blijft, daarom is het ook dat ik geloof dat ik daarvan een levend lidmaat ben, en eeuwig zal blijven.

Jezus leeft! en ik m et Hem!

O, dat ligt dus niet in een soort geloof in onszelf. Maar het geloof in die God doet ook belijden: Ik ben er bij, ik mag er bij zijn. Hij heeft mij ook liefgehad met een eeuwige liefde. Ontferm U Heere.

Zouden wij dan niet zeggen, tenslotte: Geloofd zij de Vader, geloofd zij de Zoon, en lof zij de Heilige Geest, tot in der eeuwen eeuwigheid!

AMEN